

Maaseudun kehittämisen UUTISKIRJE nro 1 / maaliskuu 2011

Toimittaja Henrik Hausen, julkaisija Svensk Byaservice. Perustuu suurimmaksi osaksi Svensk Byaservicen viikoittaiseen uutiskirjeeseen.

Sisältö:

Eu ja maaseutu

- Aluepolitiikan vaikutuksista keskustellaan
- Maaseutukomissaari kannattaa Leaderia

Pohjoismaat

- Asiamiehiä tarvitaan
- Ruotsissa pelastetaan kyläkouluja

Suomalainen maaseutupolitiikka

- Valtioneuvoston periaatepäätös
- Kolmannen sektorin asema
- Nuoret haluavat asua maaseudulla
- Maakunnan kehittäminen yhdessä
- Vuolenkoski tekee tulevaisuutensa itse
- Metropoli valtio ei edistä luovuutta
- Kyläkauppoja palkittiin
- Kuntaliitoksissa maaseutu unohtuu

Lähidemokratia

- Lähidemokratia vaalikeskusteluun
- Alue toimikunnat vain väliaikainen ratkaisu?
- Valtioneuvosto ajaa lähidemokratiaa

Tutkimus

- Ilmastonmuutos vuoden gradussa
- Kylätoiminnan tilaa tutkittu
- Maaseutuindikaattorit

Infra ja palvelut maaseudulla

- Uusi kyläkoulukirja
- Laajakaista etenee tai ei
- Hajajätevesistä lainmuutos
- Tuulivoima ja lähiyhteisö
- Tukea tuulivoimakaavoitukseen
- Energiakylä-hanke
- Taksiliitto esittää takseja hoitamaan kyytitakuuta

Hankkeet ja tapahtumat

- Vuoden kylämyönteisin kunta
- Teemana nuoret aikuiset
- Maaseutu & matkailu -lehti
- Pienkoululisä takaisin – adressi
- Etätyöhanke ja e-work nettisivut
- Kylämatkailu kiinnostaa
- Tapahtumia

Eu ja maaseutu

EU:n aluepolitiikan vaikutukset oletettua pienemmät, väittää ruotsalainen professori

Suurin osa alueiden elintason välisestä tasoituksesta ei ole EU:n alue- eli koheesipolitiikan ansiota, vaan se johtuu enemmän muutoksista eri maiden kansallisessa politiikassa, kuten verotuksen, sosiaalipalvelujen ja julkisten palvelujen muutoksista. Näin väittää ruotsalainen professori **Daniel Tarschys** Tukholman yliopistosta. Tarschys kritisoi raportissaan myös tapaa, jolla mitataan alueiden välisiä eroja.

<http://www.sieps.se/sv/publikationer/how-small-are-the-regional-gaps-how-small-is-the-impact-of-cohesion-policy-a-commentary-on-the-fifth->

Maatalous- ja maaseutukomissaari Ciolos kannattaa Leader-työtappaa

EU:n maatalous- ja maaseutukomissaari **Dacian Ciolos** lupasi Rur@I News kiertokirjeen helmikuun numerossa, että Leader-työtappaa jatketaan vuoden 2013 jälkeenkin: ”Paikalliset Leader-tyyppiset ryhmät

säilyvät jatkossakin maaseudun kehittämisen keskeisenä osana. Tarkoituksemme ei ole vain vahvistaa tätä työtapaa, vaan myös laajentaa sen käyttöä mahdollisimman paljon paikallisen maatalouden edistämiseen ja paikallisten tuotteiden kehittämiseen”.

Mainitussa uutiskirjeessä käsitellään myös Leader-kokousta jossa oli mukana 300 uutta Leader-ryhmää, elintarvikkeiden laatupakettia, jonka tavoitteena on taata kuluttajille laatua ja viljelijöille kohtuullinen hinta sekä Berliinin Vihreää Viikkoa, jossa teemana oli maaseudun kehittäminen. http://enrd.ec.europa.eu/en-rd-library/en-rd-publications/newsletter/en/newsletter_home_en.cfm

Pohjoismaat

Maaseudun ideoiden toteutuminen vaatii asiamiehiä

Maaseudun yrittäjät ja tulisielut tarvitsevat opastusta ja apua, jotta ideat saadaan toteutettua. Tämän osoittaa Ruotsin Maaseutuverkoston tutkimus jonka pohjalta on laadittu opas ”*Från idé till handling – så hjälper vi landsbygdens entreprenörer och eldsjälar*”. Oppaaseen on kerätty esimerkkejä muun muassa siitä, miten toimiva verkosto sai aikaan osuuskuntaboomin ja miten Skoonen lääninhallitus tarjoaa projektiasiamiehen neuvonta-apua.

http://www.landsbygdsnatverket.se/download/18.3229365112c8a099bd980006379/Fr%C3%A5n+ide+till+handling_w.pdf

Ruotsissa pelastetaan kyläkouluja

Ruotsin Syty *Hela Sverige skall leva* kerää kyläkoulujen pelastamisessa tarvittavaa tietoa nettisivulle.

Mukana on kirja *Skolan mitt i byn* ja eri lehtijuttuja sekä yksityisen koulun perustamiseen keskittyvä opas *Vi driver byskolor*. <http://www.helasverige.se/kansli/foer-dig-som-vill/raedda-skolan/>

Suomalainen maaseutupolitiikka

Valtioneuvosto hyväksyi toimenpiteet maaseudun kehittämiseksi

Valtioneuvoston periaatepäätös maaseudun kehittämisestä hyväksyttiin 24.2.2011. Kyse on niin sanotun laajan maaseutupolitiikan ohjaamisesta eli siinä veloitetaan eri sektoreita ja ministeriöitä toimenpiteisiin. Hallitus edellyttää maaseudulle erilaisia toimintatapoja kuin kaupungeissa.

Periaatepäätös on eräänlainen hätähuuto maaseudun puolesta. Jos kokonaisuohjelmissa ja selonteoissa viime aikoina on korostettu maaseutua hyvinvoinnin lähteenä, niin nyt lähdetään liikkeelle ongelmista: (1) väestön ikääntyminen etenee nopeammin kuin kaupungeissa, (2) paikallisten palvelujen saatavuus on tärkeä haaste, (3) liikenne- ja tietoliikenneinfra on pidettävä huolta, (4) maaseudun elinkeinoja pitää edistää.

Toimenpiteissä luvataan selkiyttää työnjakoa julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin palvelujen tuotannossa. Ajankohtainen on myös EU:n kilpailulainsäädännön tulkinta, erityisesti tärkeiden niin sanottujen SGEI-palvelujen selvittäminen. Hallitus myös lupaa parantaa maaseutunäkökulman mukanaoloa maankäytön ja rakentamisen suunnittelussa.

Laajakaista kaikille -hanke on mukana omana toimenpiteenään: ”*Turvataan laajakaistan saatavuus kohtuullisin kustannuksin kaikkialla Suomessa hallituksen laajakaistainfrastruktuurin parantamista koskevan periaatepäätöksen mukaisesti.*”

Maatalouden kannattavuuden heikentymistä käsitellään laajasti ja kehitystä luvataan kääntää yhteistyötä ja neuvontaa kehittämällä. Myös muita maaseudun elinkeinoja edistetään esimerkiksi parantamalla kausiluontoisten elinkeinojen mahdollisuuksia hyödyntää erilaisia tukia, vähentämällä byrokratiataakkaa ja turvaamalla työvoiman saatavuus.

Hallitus velvoittaa myös Elyjä, Aveja, maakunnan liittoja ja metsäkeskuksia toimiin maaseudun aseman vahvistamiseksi aluepolitiikassa: ”*Alueellisen maaseutupolitiikan valmistelua tulee vahvistaa.*” Myös maaseutuvaikutusten arviointi saa tukea periaatepäätöksessä. <http://www.tem.fi/index.phtml?s=4001>

Kolmannen sektorin asemasta käydään keskustelua

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän kansalaisjärjestöteemaryhmä on valmistellut raportin *Valtion, kuntien, yritysten ja kolmannen sektorin uudet yhteistyömuodot ja -alueet suomalaisella maaseudulla.*

”Järjestöjä ja yhdistyksiä eli kolmatta sektoria halutaan mukaan tuottamaan palveluita väestön vanhetessa ja julkista sektoria supistettaessa. Puhutaan yhteisöllisyydestä ja yksilön vastuusta. Samanaikaisesti valtio kuitenkin vaikeuttaa yhdistysten toimintaa. Vedotaan muun muassa kilpailun vääristymiseen. Yhtälö on mahdoton.”

Raportissa on erittäin runsaasti konkreettisia ehdotuksia koskien esimerkiksi vastikkeellista starttipalkkaa, vapaaehtoistyöstä maksettavaa korvausta, hoivamaatalouden laajentamista, nuorten elämänhallintaa ja jopa yksityiskouluja.

Nettisivusto on virkistävää luettavaa kaikille maaseututoimijoille. Voi olla, että sisältö on niin runsasta että siitä on hankala keskustella, mutta olisi varmasti arvokasta, jos edes joihinkin esitettyihin ideoihin tulisi palautetta nettisivun kautta ja muutamia kannanottoja onkin jo tullut.

http://www.maaseutupolitiikka.fi/kolmas_sektori

Enemmistö nuorista haluaisi asua maaseudulla

Ympäristöministeriö, joka vastaa myös asumisesta, on julkaissut nuorten asumista koskevan laajan tutkimuksen. Tutkimukseen haastateltiin yli tuhat Suomessa asuvaa 18–29-vuotiasta. Hieman yli puolet vastaajista *”asuisi mieluiten maaseutumaisessa ympäristössä”*. Lapsiperheistä kaksi kolmasosaa haluaisi asua maaseutumaisessa ympäristössä. Verrattuna edelliseen vuonna 2005 tehtyyn tutkimukseen kaikkien vastaajien osuudet ovat pysyneet ennallaan mutta helsinkiläisistä suurempi osa viihtyy kaupungissa kun taas muualla asuvista suurempi osa haluaisi asua maalla.

Omakotitalossa haluaisi asua 66 % nuorista. Asuinympäristön luonnonläheisyys on tärkeää 85 prosentille nuorista - ravintoloiden, kauppojen ja kulttuuripalvelujen läheisyys on tärkeää 70 prosentille.

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=377795&lan=fi>

Maakunnan kehittäminen perustuu laajaan osallistumiseen

Miten aluekehitystä johdetaan? Professori **Markku Sotarauta** Tampereen yliopistosta korosti Ruotsissa pitämässään alustuksessa, että tehokas aluejohtaminen ei ole yhden henkilön sankariteko, vaan tärkeintä on luoda mahdollisuuksia laajalle ihmisjoukolla osallistua kehittämistoimintaan. Pitää olla jokin yhteinen lähtökohta ja tämän jälkeen on kyse edellytysten – myös taloudellisten – ja rakenteiden luomisesta eri toimijaryhmille osallistua prosessiin ja vetää samaan suuntaan.

Esimerkkinä Sotarauta mainitsee Pohjanmaan, joka nostettiin auringonlaskun maakunnasta menestyväksi alueeksi. Pohjanmaalla satsattiin osaamiseen ja yksi avainkäsite on *bottom up* – kehitystä alhaalta ylös.

Pohjanmaan liiton maakuntajohtaja **Olav Jern** korostaa, että maakunnan menestys perustuu tasapainoon kaupungin ja maaseudun välillä. <http://www.reglab.se/arskonferens>

<http://www.obotnia.fi/fi/document.aspx?docID=9351>

Vuolenkoskelaiset tekevät tulevaisuutensa itse

Miltä maistuu ajatus muutamasta sadasta uudesta asukkaasta kylään, jossa ennestään on noin 450 asukasta? Joku voisi pitää ajatusta mahdottomana tai vähintään suuruudenhulluutena. Pohjois-Itäisissä sijaitsevan Vuolenkosken kylän väki ei jäänyt voivottelemaan toteutuksen tiellä olevia esteitä, vaan ryhtyi toimeen.

Toiminnan tuloksellisuudesta on jo aiempaa näyttöä: kevytväylä, katuvalot, laiturit, maamiesseuran talon peruskorjaus yms. Nyt kylän oma kehitysyhtiö Omakylä Vuolenkoski Oy osti maa-alueen Iitin kunnalta. Yhtiö vastaa tonttien markkinoinnista ja myynnistä. Omakotitalotontteja on jo myyty ja ensimmäisen rivitalon rakentaminen alkaa vuoden 2011 keväällä. Toisen koemarkkinointi on parhaillaan käynnissä. <http://www.maaseutu.fi/fi/index/viestinta/uutiset/vuolenkoskelaisettekevattulevaisuutensaitse.html>

Metropolivaltio ei edistä luovuutta

Antti Huntus on Luovien alojen verkoston koordinaattori. Hän asettaa verkkokolumnissaan kyseenalaiseksi ajatuksen, että pääkaupunkiseutu olisi ainoa luovuuden alue. Keskittämispolitiikka ei ole luovien alojen kehittämisessä oikea suunta.

”Kuin raivohärkä aion tulevaisuudessakin puolustaa luovuuden ja menestystarinoiden taipumusta ilmaantua epätodennäköisissä, absurdeissa ja suunnittelemattomissa yhteyksissä. Ilman tilastofaktoja olen vakuuttunut siitä, että menestyäkseen globaalissa kilpailussa Suomen kokoisen valtion ei kannata unohtaa hajautetun kehittämisen mallia, jossa pienten kaupunkikeskusten sekä maaseutualueiden menestyspotentiaali on yhtä varteenotettava tekijä kuin valtio-ohjauksessa luotujen osaamiskeskittymienkin.”

http://www.maaseutupolitiikka.fi/tiedotus/verkkokolumnit/kohti_metropolivaltiota.html

Närpiön kahdeksan kyläkauppaa palkittiin

Närpiön 9 000 asukkaan kaupungissa on kahdeksan kyläkauppaa. Kyläkaupat palkittiin nyt yhdessä kaupungin vuoden yrittäjinä. Kyläkauppa on tärkeä kylän tapaamispaikkana ja varsinkin vanhuksille lähipalveluna. <http://www.sydin.fi/Story/?linkID=144984>

Kuntaliitoksissa unohdetaan maaseudun mahdollisuudet

Liitosalueelle annetut lupaukset osoittautuvat kuntaliitoksissa tavallisesti liioitelluiksi tai jopa vääriksi. Tämä käy ilmi Vaasan yliopiston Levón-instituutissa tehdystä tutkimuksesta *Yhdeksän hyvää ja kymmenen kaunistaa*. Tutkimuksessa tarkasteltiin yhteensä 45 kuntaliitosta eri puolilta Suomea. Yhdistymiset ovat pahimmillaan johtaneet suuriin pettymyksiin, kun liitosalueiden palveluja on alettu ajaa alas heti yhdistymisen jälkeen eivätkä asukkaat ole saaneet ääntään kuuluviin.

Tutkimuksessa kannetaan huolta maaseutualueiden tulevaisuudesta osana kaupunkia. Tutkimus päättyi yllättävään ehdotukseen: koska maaseudun erityispiirteitä ei kuntatasolla tunneta, pitäisi peruspalveluille luoda etäisyyskiin liittyvät valtakunnalliset kriteerit.

<http://www.kouvolansanommat.fi/Online/2011/01/24/Kouvola+keskittyy+maaseudun+kustannuksella/2011210398923/4> <http://www.uwasa.fi/levon/ajankohtaista/kuntaliitos/>

Lähidemokratia

Lähidemokratia eduskuntavaalikeskustelun tärkeä aihe!

Kylästä pitää tehdä pienin päätöksentekoyksikkö, joka voi järjestää kansanäänestyksiä ja laatia omia suunnitelmia. Näin todettiin Lähidemokratiaseminaarissa Helsingissä 9.2.2011.

Seminaarissa oli mukana kaikkien eduskuntapuolueiden edustajat ja kuntaministeri **Tapani Tölli**. Lähidemokratia sai laajaa kannatusta.

Kuntaliiton alustajan **Christell Åström** totesi, että vahvalle kumppanuudelle kunnan ja paikallisten toimijoiden välillä on kysyntää. – *Lähidemokratia voi parhaimmillaan olla solmukohta asukkaiden, yhdistysten ja hallinnon vuorovaikutukselle. Paikallisesti kunnissa on jo käytössä erilaisia kylien neuvottelukuntia, kyläparlamentteja, aluefoorumeita, aluelautakuntia jne. Niiden toimivuuden perusedellytys on kunnan ja eri toimijoiden kyky nähdä yhteiset päämäärät kunnan eri osien kehittämisessä.* <http://www.kommunerna.net/fi/Kuntaliitto/media/tiedotteet/2011/02/Sivut/kuntien-ja->

[paikallisten-toimijoiden-vahvalle-kumppanuudelle-on-tilausta.aspx](http://www.bya.net/paikallisten-toimijoiden-vahvalle-kumppanuudelle-on-tilausta.aspx) Seminaarin ohjelma ja videot:
<http://www.bya.net/>

Aluetoimikunnat vain väliaikainen ratkaisu?

Salon seudun sanomat toteaa pääkirjoituksessaan tutkija **Antti Saartenojaan** viitaten, että Salossa lähidemokratiaa on mietitty pidemmälle kuin esimerkiksi Kouvolan ja Seinäjoen liitoskaupungeissa.

”Salossa kirjattiin kuntaliitoksessa, että uuteen Saloon perustetaan viisi aluetoimikuntaa. Niiden on määrä toimia etenkin vanhojen maaseutukuntien asukkaiden yhdyslinkkinä kaupungin hallintoon. Aluetoimikunnille varattiin valtion liitosrahoista oma potti toimintamenoihin. Suoraa päätösvaltaa toimikunnilla ei ole. Näin ollen niissä toimiminen on aiheuttanut turhautumista.”

Kylätoimijat ja kuntaliitto ovat myös havainneet turhautumiset ja suosittelevat ratkaisuksi, että lähidemokratiaelimille siirretään lisää päätösvaltaa mutta Salon seudun sanomien mukaan *”aluetoimikunnat tuskin jatkavat vuoden 2012 jälkeen. Osa toimijoista kokee työnsä niissä jo nyt turhauttavaksi. Siirtymäkauden järjestelyksi toimikunnat varmasti tarkoitettiin. Ne olivat osa suostutteluviestintää, jolla rakennettiin liitokselle riittävää kannatusta Salon naapurikunnissa.”*

<http://www.sss.fi/mielipiteet/paakirjoitus/196881.html>

Valtioneuvoston periaatepäätöksessä lähidemokratiaa luvataan lisätä pysyvästi

Valtioneuvoston periaatepäätös maaseudun kehittämisestä hyväksyttiin 24.2.2011. Siinä hallitus lupaa lisätä lähidemokratiaa ja paikallista kumppanuutta kolmannen sektorin kanssa: *”Suurenevissa kunnissa tarvitaan välineitä, joiden avulla kuntien osa-alueiden asiat tulevat huomioon otetuiksi kunnan päätöksenteossa. Yhdessä kylätoiminnan kanssa toimintaryhmätyö vahvistaa välttämätöntä paikallista kehittämistyötä. Paikallistason toimijoina ja verkostoina Leaderin ja kylätoiminnan lisäksi ovat erilaiset yhdistykset ja seurat.”* Ja toimenpiteenä tämä kuuluu: *”Vahvistetaan paikallisen kehittämistyön välineitä sekä tuetaan niiden yhteistyötä valtion ja kuntien viranomaisten kanssa.”* <http://www.tem.fi/index.phtml?s=4001>

Tutkimus

Ilmastonmuutos aiheena vuoden maaseutugradussa

Maaseudun uusi aika -yhdistys palkitsee vuosittain lukuvuoden aikana hyväksytyt, ansiokkaan maaseutuaiheisen pro gradu -tutkielman. Vuoden 2010 MUA-gradupalkinnon voitti **Suvi Järvinen** Itä-Suomen yliopistossa ympäristöpolitiikan ja -oikeuden oppiaineeseen tekemällään tutkielmalla.

<http://www.mua.fi/toiminta/gradukilpailu/>

Kylätoiminnan tilaa tutkittu kyselyllä

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti on tutkinut kylätoiminnan tämänhetkistä tilaa laajalla kyselyllä. Kyselykaavakkeita lähetettiin 3 700 kylätoimikunnalle tai -yhdistykselle. Vastausprosentti jäi hieman alle 30:een. Ennakkotietoja tutkimuksen tuloksista esiteltiin Kouvolassa 11.11.2010.

Tutkimuksen perusteella kylätoiminta on melko perinteistä, suuria muutoksia ei ole tapahtunut viimeisten kymmenen vuoden aikana. Kyläyhdistykset ovat aktiivisimmin yhteistyössä kuntien, muiden kyläyhdistysten ja seurakuntien kanssa. Hankeperustainen kehittäminen on ajautumassa umpikujaan ja suuri osa toimijoista on jo syrjäytynyt siitä. Vastauksena tähän tutkijat suosittavat, että byrokratiaa on vähennettävä ja muita toimintamuotoja kehitettävä.

Tutkimuksessa tuli myös esille huolestuttava voimattomuuden tunteen kasvu erityisesti harvaan asutulla maaseudulla. Kun kaupunkien läheisellä maaseudulla yleisesti koettiin, että yhteisö on pystynyt vaikuttamaan elinoloihin ja vaikutusmahdollisuudet ovat kasvussa, niin harvaan asutulla maaseudulla vastausten kirjo on paljon pessimistisempi. <http://kylatoimintatutkimus.ning.com/>

http://api.ning.com/files/drZjagSNC1dmy3vmyGK4hOlpxwWXR8KcuPGrlkNzq68gVYupTx5*noMELrkvAj4vZARGVwMwskgsrIweVPDZMhaYs9U8nLa/KyltoiminnanTILA_11112010_Ruralia.pdf

Indikaattoreilla monipuolista tietoa maaseudulta

Tilastokeskuksen Maaseutuindikaattorit-verkkopalveluun on maaseutuverkoston toimijoihin kuuluvilla vapaa pääsy.

Palveluun on koottu valmiiksi lasketut väestön, talouden ja elinolojen kehitystä kuvaavat keskeiset tunnusluvut pitkiä aikasarjoiksi. Maaseutu on rajattu maaseudun kolmijaon ja tilastollisen kuntaryhmittymyksen mukaan sekä taajamarajoihin pohjautuen. Tiedot soveltuvat aluekehityksen seuraamiseen ja alueiden vertailuun. Palveluun pääsee nyt testitunnuksilla Käyttäjätunnus: mitesti; Salasana: toisinto. Jatkossa käyttöön vaaditaan käyttösojimus.

<http://www.maaseutu.fi/fi/index/maaseutuverkosto/maaseutuindikaattorit.html>

Infra ja palvelut maaseudulla

Uusi tärkeä kyläkoulukirja

Asiantuntijoiden puheenvuoroja on koottu uuteen kirjaan *Eläköön kyläkoulu!* (PS-kustannus 2010, 284 sivua). Kirjassa ovat mukana didaktiikan professori **Esko Kalaoja**, kasvatustieteen tohtori **Gunilla Karlberg-Granlund**, kasvatustieteen tohtori **Risto Kilpeläinen**, kasvatustieteen professori **Eira Korpinen**, kasvatustieteen tohtori, sivistystoimenjohtaja **Taina Peltonen** ja filosofian tohtori **Sami Tantarimäki**.

<https://www.jyu.fi/edu/laitokset/okl/tutkivaopettaja/elakoonkylakoulu>

Kyläkoulut herättävät keskustelua ympäri maata. Tutkijat arvostelevat kuntien hätäisiä kyläkouluratkaisuja. Lakkautukset perustellaan säästöillä mutta tarkemmat laskelmat osoittavat, että säästöjä ei aina synny.

http://yle.fi/alueet/oulu/2011/02/vips_vaan_ ja_koulu_on_kadonnut_2362306.html

Lakkautusten seurauksena pienten koululaisten koulumatkat venyvät tuntien pituisiksi. "Nyt Roope ja Ville istuvat takseissa, busseissa ja seisovat pysäkeillä kyytiä odottaen kaksi ja puoli tuntia - joka päivä."

http://yle.fi/alueet/etela-savo/2011/02/ita-suomessa_jo_joka_kolmas_oppilas_on_koulukuljetuksen_piirissa_2341569.html

http://yle.fi/alueet/etela-savo/2011/02/ita-suomessa_jo_joka_kolmas_oppilas_on_koulukuljetuksen_piirissa_2341569.html

On myös kuntia, jossa kyläkoulut on päätetty kehittää eikä lakkauttaa. Eteläpirkanmaalainen Urjala pitää koulunsa pystyssä. Oppilasraja on 17 ja siitä pidetään kiinni.

<http://www.aamulehti.fi/cs/Satellite/Pirkanmaa/1194666408285/artikkeli/tassa+kunnassa+ei+kylakouluja+hevin+lakkauteta.html>

Laajakaistahanke etenee – tai sitten ei

Viestintäministeri **Suvi Lindén** pitää maaseudun laajakaistahanketta tärkeänä alueellisen tasa-arvon kannalta. Kunnilla on nyt ainutlaatuinen tilaisuus laittaa viestintäinfrastruktuurinsa kerralla kuntoon. Lindén puhui aiheesta liikenne- ja viestintäministeriön järjestämässä Laajakaistafoorumissa 16. helmikuuta.

<http://www.lvm.fi/web/fi/tiedote/view/1230392>

Myös liikenne- ja viestintäministeriön kansliapäällikkö **Harri Pursiainen** luottaa siihen, että operaattorit rakentavat kuitulaajakaistaa oletusten mukaan 95 % peitolle ilman tukea ja että tukihanke etenee hyvin. Hän myös asettaa toiveensa kunnallisiin verkkoyhtiöihin. Se on hyvä vaihtoehto, mutta on kunnalle aika suuri investointi – silloinhan kunta vastaa sekä kunnan että operaattorin osuudesta hankkeessa.

<http://www.savonsanomat.fi/mielipide/artikkelit/laajakaista-kaikille/649530>

Tekniikan tohtori **Nisse Husberg** toteaa, että operaattorit eivät ole kovinkaan kiinnostuneita rakentamaan kuituverkkoa. Osuuskunnat ja muut pienet toimijat rakentavat, mutta muuten on melko nihkeää. Tuesta huolimatta monet maakunnat ovat jääneet kokonaan ilman tarjouksia. Australiassa pyrittiin myös ensin

saamaan kaupallisia operaattoreita rakentamaan, mutta toisin kuin Suomessa tajuttiin pian, että näin ei tule valmista. Siellä valtio investoi omaan yhtiöön, joka toimii rakennuttajana ja rakentaa kuituverkon. Verkko on avoin ja operaattorit voivat sen kautta tarjota laajakaista- ja muita palveluja.

http://www.tietokone.fi/tietokone/uutiset/australia_ottaa_jattiloikan_laajakaistassa_nsn_kumppanina

Liikenne- ja viestintäministeriö on myös julkaissut uuden esitteen Vauhtia verkkoon, jossa kuitulaajakaistan edut tulevat selkeästi esille. <http://www.lvm.fi/web/fi/100megansuomi>

Hajajätevesien lainmuutos hyväksyttiin eduskunnassa

Haja-asutusalueiden jätevesiasetuksen muutosta käsiteltiin pitkään ja hartaasti ja keskustelu asiasta velloi. Lain muutos alentaa puhdistusvaatimuksia muualla kuin rantojen läheisyydessä ja pohjavesialueilla. Lisäksi lievennyksiä voi saada iän tai sosiaalisten syiden perusteella.

<http://web.eduskunta.fi/Resource.phx/pubman/templates/1.htm?id=3954> . Ympäristövaliokunnan mietintö:

http://www.eduskunta.fi/faktatmp/utatmp/akxtmp/ymvm_18_2010_p.shtml

Tuulivoimaesite korostaa keskustelua

MTK:n ruotsinkielinen sisarjärjestö SLC on julkaissut tuulivoimaesitteen. SLC suhtautuu myönteisesti tuulivoimaan, mutta korostaa keskustelua maanomistajien ja lähiyhteisön kanssa hankkeiden hyväksyttävyyden pohjaksi. Esite korostaa maanomistajan kohtuullista korvausta mutta Ruotsin mallin mukaista kylärahaa ei mainita. Sekä SLC että MTK ovat tuottaneet mallisopimuksia tuulivoimasta maanomistajille.

Monissa maissa on lähdetty siitä, että laajemman alueen maanomistajien pitää hyötyä tuulivoimahankkeista – ei vain maanomistaja tai lähimaanomistajat. Myös Suomessa Maalahden Bergö öråd ry on vaatinut kylärahaa tuulivoimahankkeesta. http://www.slc.fi/slc_meddelar.asp

http://www.mtk.fi/metsa/ajankohtaista/metsauutiset/metsauutiset_2010/fi_FI/tuulivoimaa/

<http://svenska.yle.fi/nyheter/sok.php?id=205724&lookfor=&sokvariant=arkivet&advanced=yes&antal=10>

Tukea tuulivoimakaavoitukseen

Valtio tukee tuulivoimarakentamista ohjaavien kaavojen laatimista. Tuki haetaan 21.3. mennessä. Avustuksilla edistetään valtioneuvoston ilmasto- ja energiastrategian tavoitetta lisätä tuulivoiman asennettua kokonaistehoa merkittävästi vuoteen 2020 mennessä. Tavoitteen toteutuminen edellyttää ripeää ja laadukasta kaavoitusta, jossa osoitetaan tuulivoimaloiden alueita ympäristön, teknisen infrastruktuurin ja talouden kannalta parhaille paikoille ensisijaisesti useamman voimalan yksiköihin. Kaavoituksessa tuulivoimarakentaminen sovitetaan yhteen muun muassa maiseman, asutuksen ja luonnonympäristön kanssa.

<http://www.kunnat.net/fi/tietopankit/uutisia/2011/Sivut/tuulivoimarakentaminen-avustukset.aspx>

Järvienergiaa ja pienverkosto energiahankkeessa

Energiby-hanke sai 20 yhteydenottoa pohjalaisista kylistä. Ideoista neljä otetaan nyt pääkohteiksi. Komossassa aiotaan kunnostaa Röukan järveä ja tuottaa energiaa pohjasedimentistä joko biokaasuksi tai polttamalla. Muita kehitettäviä ideoita on energiaomavarainen koulu, tuulivoima ja pienverkosto eli älykäs sähköverkko jossa voidaan hyödyntää paikallista energiaa ja ohjata kulutusta sekä tarvittaessa toimia ilman runkoverkkoa. <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=208051> . <http://energiby.novia.fi/>

Taksiliitto esittää takseja hoitamaan kyytitakuuta

Maaseudun linja-autovuoroja vähennetään. Taksiliitto esittää, että maaseudun joukkoliikennemuoto on useassa tapauksessa taksi.

<http://www.esaimaa.fi/Online/2011/02/12/Taksiliitto%3A+Maaseudun+liikenne+voidaan+hoitaa+takseilla/2011110540330/4>

Hankkeet ja tapahtumat

Vuoden kylämyönteisintä kuntaa etsitään

Suomen kuntaliitto sekä Suomen kylätoiminta ry hakevat Vuoden kylämyönteisintä kuntaa 2011. Kyseessä on uusi kilpailu, jolla halutaan nostaa esille kuntien ja kylien välistä yhteistyötä. Yhteistyön lisäksi puntaroidaan kuntalaisten kuulemista ja osallistumismahdollisuuksia, lähipalveluja, ja lisäpisteitä voi saada myös hyvin toteutetusta kuntaliitoksesta. Ehdotukset jätetään 30.5. mennessä kylien maakunnallisille yhteenliittymille, jotka nimeävät yhden ehdokkaan maakuntaa kohti ja valtakunnallisen kilpailun ratkaisee sitten edustava valtakunnallinen raati. Tunnustus julkistetaan Kuntamarkkinoiden yhteydessä syyskuussa. Hakuohjeet tulossa Suomen kylätoiminta ry:n kotisivuille: <http://www.kylatoiminta.fi/>

Elä maalla! Teemana nuoret aikuiset ja kulkuneuvona Landepaku

Tänä vuonna Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman teemana ovat nuoret aikuiset: esimerkiksi opiskelijat, työssäkäyvät, yrittäjät ja perhettä perustavat. Teemavuoteen liittyen maaseutuverkostoyksikön Landepaku seikkailee touko-elokuussa ympäri Kesä-Suomen ja tuo taajamiinkin terveiset nykyajan maaseudulta. Landepakun aikataulu löytyy maaseutu.fi nettisivuilta ja sen voi myös tilata omiin tilaisuuksiin. <http://www.maaseutu.fi/fi/index/maalla.html>

Maaseutu & matkailu

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän YTR:n matkailun teemaryhmä on julkaissut Maaseutu & Matkailu -lehden talvinumeron. Mielenkiintoisessa lehdessä on asiaa luontomatkailesta, kylämatkailesta ja kansallispuistojen kannattavuudesta. Rohkea esimerkkikylä: Syväniemi. "Yrittäjyyttä ja yhteisöllisyyttä syntyy kulttuuritoiminnan kautta".

http://www.maaseutupolitiikka.fi/teemaryhmat/matkailu/uusi_maaseutu_matkailulehti_teemalla_luontomatkaileu_on_ilmestynyt.html

Pienkoululisää halutaan takaisin - adressi

Kangasniemellä järjestettiin kyläkouluseminaari tammikuussa, ja siellä syntyi idea kerätä adressi sen puolesta, että valtio palauttaisi niin sanotun pienkoululisän. Adressissa sanotaan muun muassa: Suomessa on viime vuosina lakkautettu neljä kertaa enemmän kouluja kuin mitä oppilasmäärän väheneminen olisi edellyttänyt. Tahti on vain kiihtynyt entisestään valtion lopetettua pienkoululisän kunnille. Tuhansien kyläkoulujen lakkautusten aikana opetuskustannukset ovat vain jatkaneet kasvuaan.

http://www.adressit.com/pienkoululisa_takaisin

Etätyöhanke ja ework nettisivut

Pielisen Karjalan etätyöhanke auttaa muuttajia etätyön markkinoinnissa, työtilojen löytämisessä, yrityksen perustamisessa ja verkostoitumisessa. Parantamalla opiskelun, yrittämisen ja etätyön mahdollisuuksia pyritään vähentämään työikäisten poismuuttoa. Tulomuuttoa puolestaan lisätään elämänlaadun edellytysten kautta. e-work -sivuille on kerätty aineistoa etätyöstä. Mukana myös ruotsalainen etätyölinkki.

<http://www.ework.fi/fi/?ID=24&news=view&newsID=33>

<http://www.dik.se/www/dik/web.nsf/dx/Distansarbete>

Kylämatkailua kehitetään

Kylämatkailua edistetään hankkeilla ja se kiinnostaa yrittäjiä, tässä yksi esimerkki Kainuusta. Ideana on, että matkailija on koko kylän vieras.

<http://www.kainuunsanomat.fi/cs/Satellite/Kainuu/1194668129925/artikkeli/kylamatkailija+haluaa+kylailla.html>

Tapahtumia

16.3. Asuinmaaseutu 2011 Seinäjoella.

<http://www.maallemuutto.info/Liitetiedostot/25.2.%20kokous/Asuinmaaseutu-seminaari-2011.pdf>

18.3. Yrittäjyys 2020 -seminaari Vantaan

Heurekassa. http://www.maallemuutto.info/tapahtumat.asp?id_tiedote=143&kieli=246

23.3. Luomupäivä Helsingissä. <http://www.luomu.fi/tietopankki/23-3-2011-luomubrandilla-kauppaan-luomupaiva/>

14.–15.4. YTR:n Verkosto ja hankeseminaari Hämeenlinnassa. Lisätietoja tulossa YTR:n sivuille

<http://www.maaseutupolitiikka.fi>

13.4. Kymenlaakson Maaseutufoorumi Kotkassa. Ritva Pihlaja, Seppo Lehtinen, Markku Pölönen.

<http://www.kymenlaaksonkylat.fi>

28.4. Suomen Kylätoiminta ry:n kevätkokous Helsingissä.

3.-4.5. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman neuvottelupäivät Tampereella.

http://www.maaseutu.fi/fi/index/kalenteri/CalendarEvents/neuvottelupaivat_tampere_2011050403.html.stx

12.5. YTR:n kulttuuriteemaryhmän Luovien vastakohtaisuuksien maaseutu -seminaari ja lähiseminaarit.

http://www.maaseutupolitiikka.fi/teemaryhmat/kulttuuri/luovien_vastakohtaisuuksien_maaseutu_-_maaseudun_kulttuuriohjelma_2010-2014/

27.6.–10.7. Ekotehokkaat Loma-asuntomessut Mäntyharjussa. <http://www.loma-asuntomessut.fi/>

15.7.-14.8. Kylä Kelpaa - maaseutuasumisen messut Kannuksessa. <http://www.kylakelpaa.kannus.fi/>

Tämä kuukausittain ilmestynvä uutiskirje perustuu suureksi osaksi viikoittain ilmestyvään ”NYHETSBREV inom landsbygdsutveckling”, jota julkaisee Svensk Byaservice yhteistyössä Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän (YTR) Ruotsinkielisen teemaryhmän kanssa. Teemaryhmä keskittyy maaseutupoliittisiin erityiskysymyksiin liittyen ruotsinkielisiin ja kaksikielisiin alueisiin mutta se pitää myös suomenkielistä tiedottamista tärkeänä ja siksi tätä uutiskirjettä julkaistaan myös suomeksi.

Jakelu tapahtuu Svensk Byaservicen kautta. Mikäli haluat tilata Uutiskirjeen, lähetä tilauksesi sähköpostitse osoitteeseen kenneth.sundman@studieccentralen.fi.

Uutiskirjettä voi myös lukea Svensk Byaservicen www.bya.net, Itä-Uudenmaan Kylät ry:n www.itukylat.fi, Järvi-Suomen kylät ry:n <http://www.jasky.net/> ja Suomen Kylätoiminta ry:n (SYTY:n) www.kylatoiminta.fi kotisivuilla.

MITÄ ON TAPAHTUNUT? Kirjoita muutama rivi siitä, mitä alueellasi tai järjestöissäsi tapahtuu ja jolla voisi olla yleistä mielenkiintoa!
